

BAJA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Pálánka, Fő-utca 281. szám.
Megjelenik minden vasárnap reggel.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felülső szerkesztő:
Csernicsek Imre
Szerkesztő: Rothschild Zsigmond

Előfizetési ár:
Egész évre 6— K
Fél évre 3— K
Amerikába egész évre 8— K
Nyilvántartási sora 30 fillér.

A vidéki színészet.

Sokszor felvetődik manapság a kérdés, vajjon a vidéken megjelenő kisebb színtársulatok teljesítenek-e még kulturális hivatást; támogatásuk a kulturáért hozott áldozat-e vagy pusztán a rendszerint rendezetlenebb vagyoni körülmények között élő színészekkel szemben gyakorolt jótékonyosság?

Kétségtelen, hogy a régmúlt idők-höz képest kulturális jelentőségük csökkent; amikor a magyar szóugszólíván idegen, üldözött volt az egész hazában, akkor a lelkes vándor színészek hazafias darabjaikban megszólaltatták az elnyomott szabadság vágyókat, élesztették az alvó nemzeti öntudatot, helyről-helyre járva pótolták, illetve tehetségükhöz képest helyettesítették a sajtót, az irodalmat; akkor teljesítettek igazán nemzeti buzdítást.

Manapság, amikor a sajtótermékek mind olcsóbbaká válnak s az irodalom remekei a kis pénz ember részére is könnyen hozzáférhetővé válnak; a lapok pedig ugyancsak minden ember asztalán ott vannak — manapság a vidéki színészet szórakoztató szerepet tölt be; de kulturális hivatását teljesen még sem vesztette el, mert hatalmas rétege van még mindig az emberiségnek, mely a jól megválasztott, értékes darabokból oklást meríthet; olyan gondolatkinccsokra tehet szert, melyek a megszerzésükkel járó fáradság miatt — különben szert nem tehet.

Az élet problémáinak szemléltető

módon való élénk állításával pedig nem csak esztetikai érzéseket ébreszthetnek bennünk, hanem egyuttal erkölcsi érzéseink fejlődésére is előnyös behatással lehetnek.

Kétségtelen tehát, hogy még mindig nagy fontossággal bír a jó vidéki színészet s aki áldozatot hoz, nemcsak magának szerez élvezetet, hanem egyben az emberiségre hasznos emberi munkát honoral.

Hirek.

Az "Unió, élet- és gyermekbiztosító intézet mint szövetkezet" április 19-én tartotta 50-ik rendes közgyűlést Dr. Wittmann Mór elnöklése és a számosan megjelent biztosítottak élénk részvétele mellett. Az évi jelentésből kitűnik, hogy az elmúlt esztendő rossz közgazdasági viszonyai ezen intézet működésére is hatást gyakoroltak, amennyiben a nagy értékpapír állomány mellett kénytelen volt 526.540.— koronát mint árfolyamvesztéséget leírni. Mindennek dacára az intézet a rendes üzlet-energet minden ágában az elmúlt esztendőben is csak eredményeket mutathat fel, amint ez az egyes mérlegletelekből kitűnik. A díjbevétel 4,232.883.45 koronára, a kamat- és házbérvédelem pedig 942,546.61 koronára emelkedett. Különböző esedékességeikért, melyek a mérlegben részletesen fel vannak sorolva 2,490,503.09 korona, kötvénykölcsönökért 670,775.09 korona fizettetett ki, mely utóbbi tétel magasságának oka abban rejlik, hogy a bankok és takarékpénztárak, ugy a fővárosban, mint a vidéken csak nagyon korlátozott mértékben nyújtottak hitelt a közönségnek. Az új biztosítások szerzése jénye az 1912. üzletévben 18.555.350 koronát tett ki, az egész biztosítási állomány pedig az elmúlt esztendő esedékességeinek levonása és az alapszabályszerű törlesztések után

87,701,927.45 koronára rug. A díjtartalék 22,647,650.18 koronára, a különartalék pedig 365,748.40 koronára emelkedett. A jutalékfelemelési tartalék 339,046.44 koronára mutat amellet, hogy a biztosítási-alap tétele 200,000 korona értékében változatlanul megmaradt. A 23,812,232,31 koronát kitevő ösztartalék fedezte a mérlegben részletesen fel van tüntve. — A hivatalnok nyugdíjalap, melynek javára a közgyűlés az igazgatóság ajánlatára a hivatalnoki karról való gondoskodás céljából 10,000 koronát átutalt, 503,231.84 K-t tesz ki. A közgyűlés az évi jelentést és a mérleget tudomásul vette és az igazgatóságnak, valamint felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadta. Miután még ifj. Kallivoda Ferenc biztosított fél indítványára az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak, mindenekelőtt azonban Dr. Wittmann Mór elnöknek, Kohn Arnold alelnök-vezérigazgatónak és Friedländer Izidor ügyvezető-igazgatónak jegyzőkönyvi köszönetet és elismerést szavaznak és a tisztviselői karnak elismerésüket kifejezik, megejtik az igazgatóság kiegészítő választását. Az igazgatóság tagjai most: Dr. Wittman Mór elnök, Dr. Vázsonyi Vilmos alelnök, Kohn Arnold alelnök-vezérigazgató, Friedländer Izidor ügyvezető igazgató, Dr. Alexander Bernát, Dr. Reich József, Tsuk Sándor és Dr. Werner Gyula. A felügyelő-bizottságba az eddigi tagokon kívül mint új, megválasztott Dr. Siegescu József udv. tanácsos, országgyűlési képviselő. A közgyűlés Dr. Wittmann Mór elnök élénk élettelisével ért véget.

Steckenpferd liliomtejszappan

Bergmann & Co. Teschen a. Elbe.
elérhetetlen hatású széplők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevellel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogeriákban, illatszer és fodrász üzletekben 80 fillért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézápolószer a Bergman Manera liliomkrémje, mely tubusokban 70 fillért mindenütt kapható.

Jogtudósok, papok, tanítók a SIROLIN „Roche“-ról:

Mellbetegeknél.

G. R. Jogtanácsos, B.-ben.

Hasznaltam a Sirolin „Roche“-t, hatásával igazán meg vagyok elégedve.

B. P. Igazgató, B.-ben. (Keletporosorsz.)

Évek óta használok a Sirolin „Roche“-t minden kezdődő hurut ellen. — A légzőszervek bajjal ellen a legjobbnak találtam.

A. M. plébános, W.-ben.

A Sirolin „Roche“ szabadított meg engem. Gyermekeknek is adom a szert, ha hurutosak.

F. H. tanító, Fr.-ben.

A Sirolin „Roche“-val meg vagyok elégedve annyira, hogy mindenkinek ajánlom, akinek légzőszervi baja van. —

A Sirolin Roche kellemes ízű, étvágygerjesztő és orvoslág ajánlott szer. Erősíti a tüdőt és légzőszervek ellenállását fokozza. A gyógytárban határozottan Sirolin Rochét kérjünk.

Piros pünkösöd napján.

Jövel fűrtös orgonavirág, kelyhes gesztenyevirág mámorító tavaszi napján égnek megerősítő, felvilágosító malasztja.

Mennyire szükségünk van ebben a nehéz napokban az égi malasztira, a bölcsességre, — szorongva érezzük. Míg a természet azurkék ege ragyog reánk, majdnem történelmi fontosságúnak igérik az a felhő, amely ott borong nemzeti hatalmunk és jövőnk fölött. Egy esztendő már a nemzeti szorongás, nem azért, mintha ellenségeink lennének tulnag hatalomban és erőben, hanem, mert mindenekelőtt a békét szeretjük és minden emberi türelemmel elkivántuk hátrítani országunkról még oly győzeimes háboru zavarát, anyagi veszteségét és a nyomában járó könnyeket. Őh égi bölcsesség, ki ma szent hitünk tanítása szerint leszálta arra a jeruzsálemi házra és megárnyékozta az ott imádkozó galilei egyszerű halászbereket, akiknek nyelve megoldódott, tudtak mindenféle emberekkel ezen a föld hátán beszélni, — öntsd belénk is piros pünkösöd napján a bölcsességnek azt a fokát, amely kell, hogy e válságos napokban mindeneket, akik nemzetünk sorsát intézik, — áthassa őket, hogy bölcsesség szerint cselekedjenek.

Elhisszük mi valamennyien, hogy vannak a nemzet életében pillanatok, amikor jövője, presztízse érdekében szükséges a kardhoz nyulni. Belátjuk, hogy azokra az arcátlan sértésekre, melyeket a fekete hegyek kecskepásztor népe hónapokon át zúdított ránk, a néma ügyetnemvetés méltóságával magunkról elnem hátrithatjuk. Belátjuk mi azt, hogy a mátr mérlegető polgári gondolkodás háborúszonya csak kevés időre ódázna el a balkáni kérdésnek reánk váró erélyes rendezését és minél későbbben fogunk hozzá, annál nehezebb sorunk lesz: mindazonáltal a háboru közelsége idején csak arra gondolunk, mennyi pénz és véráldozatot kell hoznunk s ebből nemzetünknek — habár időleges — elgyengülése lesz. Mi a háborútól azért félünk, mert minden háborunak, — ha még oly jogos is, — azért vagyunk ellenségei, mert a béke igaz hívei vagyunk. Mi a pört se háznak táján, se az al- és felső szomszédunkkal, se senkivel nem szeretjük. Már tudniillik azok, akik a béke, a csend és rend a folyamatos munka emberei. Nem mondhatnánk, hogy az egész nemzet velünk van, mert hiszen százados vizsályok és párttusák dulanak az országban erőtlenedésünkre, gyengülésünkre; — de egyre többen gyűlekezünk az emberszeretnek kibontott zászlaja alá, amely minden erőszakot, mely minden vizsályt, mely minden békétlenséget, mely minden bosszút perhorreskál.

Csakhogy nem a szelid, békére hajló emberek kisebbsége igazítja a világ sorsját. A világ sorjának igazítója a kapzsiság a más javainak irigylése. Ez van az emberi társadalomban leginkább kifejlődve s ezért kell népeknek nemzeteknek állandó fegyverben állani. Mi mindég javainkat őrizzük és feltjük embertársunktól. A nemzetek is. Szomszédunk folytonosan felénk sandit, van-e elég haderőnk, van-e elég gép-

puskánk, van-e elég robbantó anyagunk. És mihelyt megszimatozza, hogy mindezekből kevésse rendelkezünk, azonnal kész ellenünk támadni, hogy javainkból kiforgasson. De csak külső ellenség kapzsi birvágya ellen védekezünk? Dehogy is! Amig a falunak határrendőrt, éjjeli baktort kell tartania, hogy egyik lakóstárs a másikat meg ne lopja, — addig a fegyverbeállítás kényszerű szükség és addig az örökbéke ideális hirdetői csupán a pusztába kiáltanak.

Az emberiségnek minden időben szüksége volt az ég segítségére, a bölcsességre, mely egykor galamb képében leszállt az apostolok feje fölé, hogy őket az ige hirdetőivé tegye. Az égnek erre a bölcsességére a most élő emberiségnek még nagyobb szüksége van. Zavaros eszme áramlatok, kufár érdekarok között élünk, az ellenségeskedés már majd házunk küszöbéig ér és nemzeti biztonságunkat veszélyezteti. Őh, jövel! piros pünkösöd napján szentlélek ereje, lásd el intézőinket azzal a bölcsességgel, mely képessé tenne, hogy az emberiség szebben éljen és jobban boldoguljon.

Boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk olvasóinknak!

A B. Bodrog vm. tűzoltó szövetsége, mult vasárnap Vojnits István ny. főispán, szöv. elnök elnöklete alatt tartott vál. ülésben ez idén tartandó szövetségi tanfolyam idejéül jun. 9—23. terjedő napokat tűzte ki s egyttal elhatározta, hogy Överbász meghívására az idei közgyűlést, ver. senyekkel összekötve, Överbáson tartja meg aug. 17. 18-án. Ugyanekkor lesz az överbázi önk. tűzoltó egyeslet zászlószentési ünnepéye is.

Főlvételi pályázat. Az aradi áll. tanítóképző-intézet 140 növendéket vesz föl az 1913—14. isk. évre, még pedig az államsegélyeseket részben teljesen ingyenes, féldijas vagy teljes fizetéses benlakással, részben egyenként havi 16 korona ösztöndíjjal (bejáró), vagy ingyen ebéddel (bejáró). A vall. és közokt. miniszter rendelkezése szerint a jobb tanulmányi előmenetelű növendékek már az első osztályba való belépésük alkalmával, a növendékek létszámára való tekintet nélkül, féldijas, esetleg teljes ingyenes ellátásban fognak az intézet internátusában részesülni. A teljes fizetők havi 32 koronát fizetnek a teljes ellátásért az intézet pénztárába. Az egy koronás bélyeggel ellátott kérvényekhez a következő okmányokat kell csatolni: 1. születési bizonyítványt, 2. tiszti orvosi bizonyítványt arról, hogy folyamodó ép, egészséges és a tanítói pályára alkalkalmas, 3. községi bizonyítványt, mely kimutatja a családfő polgári állását, a szülők vagyoni állapotát és évi jövedelmét

koronáértékben, ezek ellátására szoruló gyermekeinek számát és életkorát, 4. az utolsó évvégi bizonyítványt illetve félévi iskolai értesítőt. A vall. és közokt. miniszterhez címzett folyamodványokat május 31-éig kell az aradi állami tanítóképzőintézet igazgató-ságánál beadni. Folyamodó világosan tüntesse föl kérvényében lakóhelyét.

Szabadka tűzerezedet kap. A honvédelmi miniszter arról értesítette Szabadka várost, hogy a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg elfogadta a városnak tűzérklantanya építésére vonatkozó ajánlatát és egyttal felhívja a várost, hogy most már haldéktalanul küldje ki a laktanya-építés munkálatait előkészítő vegyes bizottságot, mert a ministerium terve szerint tűzerezednek már 1915 május 1-én el is kell foglalnia új állomáshelyét, Szabadkán.

Cservenka. Május 1-én az itteni cukorgyári telepen, egy épülőfélben levő tisztviselői lakóház eddig még ismeretlen okból kigyuladt és leégett. A gyár és a többi épület semmiféle kárt sem szenvedtek és az építkezést minden fennakadás nélkül tovább folytatják.

Sertészhizlalás. A sertéseket 6—7 hónapos korukban vesszük hizlalóba. Ha lehetséges, naponta négyyszer etesük. Fontos az etetés idejének pontos betartása. Főtoplálék, legtöbb helyen burgonyát és répapaféléket használnak; ezeknek keményítőliszttartalmát azonban főzés vagy pótolás utján fel kell tárti, ezenkívül értokarmány is adható a sertésnek. Erre alkalmas a rozs, az árpa, a zab és buza mindenféle lisztmaradványa: borsó, tengeri és bab darálva. A sertés sószükséglete nagyon csekély sőt sokat adni a sertésnek káros is.

A palánkai általános munkás-egyeslet holnap vasárnap, pünkösödnapján Reiter-szalóadában szinielőadásal egybekötött táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor.

Az ujverbázi Munkás-gimnáziumnak, 1913 évi jelentése szerint, az év végén 80 hallgatója volt. Összesen 286 előadást tartottak és 1300 füzetet osztottak a főgimn. tanárok. A hallgatók közül 18 kereskedő, 44 iparos, 12 földműves és 8 napszámos volt. Anyanyelve névze: 12 magyar, 63 német és 5 szerb. A hallgatók haladása kielégítő volt. A tanerők fizetése és egyéb kiadások a 407 K államsegélyből és 1500 K vármegyei segélyből fedeztették. Az 1912/13 évre az »Országos Szabadoktatási Tanács« leirata szerint a nm. vallás és közoktatásügyi ministerium 1144 K-t fog az előadók jutalmazására kiutalni. A munkás-gimnázium igazgatója Stock Károly főgimnáziumi tanár.

Sirolin
"Roche"
orvosiilag ajánlva a légzőszervek
mindennemű megbetegedése ellen
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görvetykórja ellen.
Kapható minden gyógyszerárteráron
Egy üveg 2 és 4 tartalom

A műtrágyák használatának jövedelmezősége. Darmstadti tanár a németországi műtrágyázási kísérletekből megállapította, hogy 100 márka ára műtrágya a kalászosoknál kb. 250 márkát, — kapás növényeknél kb. 300 márkát, — és takarmány növényeknél 500 márkát jövedelmez. Azért érdekesek ezek az adatok, mert teljesen egyezők azon számítási eredményekkel a melyeket a magyarországi műtrágyázási kísérletek állapítottak meg. Ezek szerint tehát kötött talajon a szuperfoszfáttal, homok talajokon a szuperfoszfát és kálival salóműtrágyázás legnagyobb hasznót hajt, első sorban is a lóherénél, lucernánál, bükkönynél, borsónál, babnál, szetadellánál, csillagfűrtnél és a réteken. Bizonyosodott Németországban, hogy a káliszuperfoszfát egyszeri használata által a talaj here uno' tsága teljesen elkerülhető ugyennem különben az is, hogy az

istálló trágyázás, de a zöldtrágyázás is igazán nagy termési eredményeket csak az esetben adhat, ha kötött talajokon vele egyidejűleg szuperfoszfát, homok talajokon pedig ugyan-csak vele egyidejűleg káliszuperfoszfát is alkalmaztatik.

Szintársulat Zsablyán. Halász Dániel jóhirű 20 tagból álló szintársulatával múlt héten kezdte meg előadásait Zsablyán. Titkárja ott járt bérleteket gyűjteni. Bemutató előadásul »A kis gróf« című kitűnő zenéjű operett került színre.

Egészséges gyomor megtartása
csak akkor érhető el, ha megfelelő szereket használunk.
A legjobb válogatott és hatásos gyógyfűvekből gondosan készített, étvágygerjesztő, emésztést előmozdító és enyhén hajtó házi szer, mely a mértékletesség, meghűlés és székrekedés következményeit pl. a puffogást, a túlságos savképződést és a görösös fájdalmakat enyhíti és megszünteti: **Dr. ROSA gyomorbalzsama B. FRAGNER** gyógyszerárterárból Prága.

Figyelmeztetés!
A csomagolás minden részén rajta van a törv. védjegy. Főraktár:
B. Fragner
cs. és kir. udvari szállító »zum schwarzen Adler« PRAG, Kleinseite 203, a Nerudgasse sarkán.
Posta szállítás naponként.

1 egész üveg 2 K, fél üveg 1 K 80 f. előzetes beküldése ellenében egy kis üveg, 2 K 80 f. egy nagy üveg, 4 K 70 f 2 nagy üveg, 8 K 4 nagy üveg, 22 K ellenében 14 nagy üveg bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására.
Raktárak: Ausztria-Magyarország gyógyszerárteráiban.

Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság menetrendje
Vukovár-Ujvidék között
Közlekedik naponta péntek kivételével

Lefelé:	Felfelé:
ind. 4:00 reg. Vukovár, vasut	érk. 6:50 este
> 4:10 > Vukovár, város	> 6:35 >
> 4:50 > Bácsujlak *	> 5:35 délut
> 5:05 > Opatovác *	> 5:10 >
> 5:30 > Dinabókény	> 4:30 >
> 5:55 > Sarengrád	> 3:55 >
> 6:25 > Illok	> 3:20 >
> 6:35 > Palánka	> 3:05 >
> 7:20 > Susek Koruska	> 1:55 >
> 7:30 > Bánostor	> 1:40 >
> 7:45 > Cserevic	> 1:25 >
> 8:00 > Órutak	> 1:10 >
> 8:10 > Beocsin	> 1:00 >
> 8:45 > Ujvidék	> 12:10 >

* Ladik-állomás.

Alkalmi ajánlat!
Hirneves
Canna indica
diszfajtáimból a készleten gyorsan tudandó:

10 gumót 1—10 fajban	4.— K
25 " 1—25 "	8.— K
50 " 1—25 "	15.— K
100 " 1—25 "	25.— K

szállítok bérmentve ingyen csomagolással a vevő tetszése szerint színű fajokból.

Mühle Arpad
TEMESVÁR.

Kitüntetések:

Arad	Pécs
Budapest	Pancsova
Bélgárd	Szofia
Berlin	Szeged
Budapest	Szatmár
Győr	Szabadka
Lovrin	Temesvár
Lugos	Temesvár
Nbecskerek	Veszprém
Nagyvárad	Wien
Pozsony	Zenta

Faj-baromfi!

Keltető tojások!
Reitter Oszkár
főkapitány fajbaromfi gazdaságában
Nagybecskereken
kaphatók
Angliából hozatott tellivér fajtisza, legelsőrendű hófehér Orpington, hófehér

Wlandotte (amerikai kitűnő téli tojók. Sárga Orpington, fekete Langsán, kerdermagos Plimut Rocks tyuktojások, valamint hófehér pekingi kacsá tojások darabja **60 fillér.**

Csomagolás INGYENES.

Hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitüntetések.

Állami nagy aranyérem

Tiszta nyersanyagok!
Tiszta gyárak!

A SCHICHT-SZARVAS-MOSÓSZAPPAN a legjobb gondosan megválogatott nyersanyagokból készült Nemcsak hogy minden készülék, kazán és gép hanem a gyári helyiségek is a lehetőleg tisztában vannak tartva, hogy igazán csakis teljesen tiszta szappan kerüljön ki a gyárból. A SCHICHT-SZARVAS-MOSÓSZAPPAN tisztasága és ütöl nem érje jó minősége évtizedek tapasztalatainak eredménye.

Tiszta szappan!
Tiszta ruha!

A ruhát csak úgy lehet kifogásfalan fehérre mosni, a nélkül hogy az megrongálódék ha teljesen tiszta, hamisítatlan szappant használunk. Mi 25.000 Koronával szavatolunk azért, hogy a SZARVAS védjegyű SCHICHT-SZAPPAN teljesen tiszta és mentes minden vívmányát és a tudomány és technika téren jelentkező találmány felhasználunk arra, hogy a SCHICHT-SZARVAS-MOSÓSZAPPAN gyártását a legolcsóbbá tegyük. Tökéletesítésén folyton dolgozunk.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONY-DICSÉRET” mosó kivonat.

A ruha beáztatásához a legjobb az „ASSZONY-DICSÉRET” mosó kivonat.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez Rézkénporral poroz és Bagcillal öli a szőlőmolyt:

mert a **FORHIN**
FORHIN

a sokszorta megjavított bordói keverék és számtalan köszönő- és elismerő levél tanúsága szerint mindenütt a **legnagyobb megelégedéssel** használják. A -nak nincs üledéke, vízbe dova azonnal oldódik és **biztosan** pusztítja a **peronoszpórát**; egy kész anyag, főalkatrésze rézgalic, tapadóképesége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele; használata óriási **munka- és pénzmegtakarítás** jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek használják saját érdekében **Californiát** lét, a gyümölcsrevatók elleni védekezés-re **rovarenyvet** minden kártékony rovar **lekötésére, rovarfogó üvet** az összes kártékony rovarok elfogására, **Laurinát** a rovarok ellen nyári védekezésre, **Lauril Karbolineum** a rovarok ellen téli védekezésre, **Lauril oltóvázat** az oltványok nemestésére, **Ichneumint** a zenge virágok permetezésére, **Nicotin Quassakivonatot** faiskolák permetezésére, **Topomort** mezei erek pusztítására, **Panpilt** rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindezen cikkekről **kimerítő leírást és használati utasítást** kérni, melyet **ingyen és bérmentve** küld az összes érdeklődőnek a **FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár Budapest, VI. Váci-ut 93. V.** valamint képviselője: **Rosenberg Adolf Bácsalmás.**

I-SZÖR kevesebb a gond.
II-SZÖR kevesebb a munka,
III-SZÖR kevesebb a munkabérl!

Ilyen nehéz

Sertést

bir ön a

Barthel-féle
takarmánymész

hozzáadásával **11 hónap** alatt elérni; legjobb és legolcsóbb szer a **csontképződés, hasmenés, gyomorbetegség** megjavítására, teheneiknél a **tejszaporítást** előmozdítja, tyukoknál **elősegíti a tojásmennyiséget** stb.

Leírás és ismertető ingyen.

5 Kg. próba 2.— K postán.

Barthel M. és Társa, Wien X.

Siccardsburggasse 44.

Páratlan a maga nemében

Ruszánda

gyógyiszap fürdő

bármely más nemzetközi fürdőt is felülmul

Vasuti, posta- és távirada-állomás

Dél-Magyarország Melencze (Torontálm.)

Nyitva május hó 15-től
szeptember 15-ig.

Négy mndernül berendezett
74 szobából álló szállodával

A fürdőn orvosi szaktekintélyek

rendelnek

Javulva: Köszvény, idült ízületi rheuma scrophulosus minden alakjában, **kegyógyimódnak** ellendülő bőrbetegség, psoriasis és prurigóban, vérzésben szenvedő nők idegbetegség, csontbántalmak, Carias Necrosisnál és idült lues bántalmaknál is biztosan gyógyít. Kitűnő jó magyar konyha, valódi hamisítatlan borok, olvasó- és zongoraterem tekeasztal és tekepálya, nagy virágos és árnyékos park padokkal, naponta **csigányhangverseny** tartatik. — Prospektust kívánatra díjtalanul küld a

fürdőigazgatóság.

Czigányprimás!

•Király Ernő mulat• ez a címe a legújabb rendkívül sikerült humoros dupla gramofon hanglemeknek, azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sírni!”, „Futóbolond”, „Temetés volt a faluban” stb. darabja 2.50 fill. E hanglemek eredeti felvételeiben kizárólag egyedül csakis

Wágner

•Hangszer-Király•-nál kaphatók. — Budapest, VIII József-körút 15v. Alig használt nagy dupla hanglemek óriási választékban darabja csak **60 fillér**. Legolcsóbban javít! — Lemezsere ingyen! Kérjen nagy fényképes árjegyzéket. **Óvás! Figyelem a „Wágner” névre és a 15. házszámra.**

A fájdalom csillapító

szerek már sokszor megkímélték az embert nagyobb operációk alávetésétél.

A **prágai házikenőcs** (Zs. galbe) megbízható szernek bizonyult 40 év óta. Megóvja a sebeket, enyhíti a gyuladást és fájdalmat, hűsítőleg hat, a behegedést előmozdítja.

Postal küldés naponként.

1 doboz 70 fill. — 3 k. 16. f. előzetes postai beküldés ellenében 4 doboz, 7 kor ellenében 10 doboz bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására. FIGYEL-NI tessék a szer készítő nevére az árra és védjegyre. Valódi csak 70 fill.

B. FRAGNER es. és kir. udv. szállítók.

Gyógyszertára a fekete sashoz. Prag, Kleinselte, Neruda-utca sarkán, 203. sz. Raktárak Ausztria-Magyarország gyógytáraiban.

INGYEN

megkapja a kir. szülészeti intézet főbábájának magyar nyelvű utasítást arra nézve hogy mily módon óvhatja meg nejét a túlnagy gyermekülés ellen. eredmény biztosítva. Köszönő levél czerszáma **Frau A. Kaupa, Berlin SW915. Ländenst. 51.**

Parfumerie „Hez” illatszertár

háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. **BUDAPEST, VIII. Losonci utca 13/e.**

Reklámunk óriási eredménye. Újabb reklám **előzóra** ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb **előnyöket** biztosítunk.

- 1 csomag 2 korona 50 fillér (19 drb.)
 - 1 drb. üvegtegyel francia arc- és kézfenomító
 - 1 drb francia szappan (bármely illatban)
 - 1 üveg francia parium (bármely illatban)
 - 1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
 - 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír
 - 1 csomag dr. Heider-féle fogpor
 - 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel)
 - 1 csomag Amerikai Shanpoon hajmosópor
 - 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz
 - 10 drb szekrény ruhailatosító (francia Sachet-lap)
- összesen 19 drb. 2 korona 50 filléret.**
Portó 50 fillér. (Lehet bélyegeken is.) Ha fenti cikkek a hirdetésnek meg nem felelnek, a pénzt vissza adjuk.
Szállítások naponta eszközöltetnek.
16 oldalas illatszertár háztartási értesítőnket — Mivántra ingyen és bérmentve küldjük.

**EREDETI BENZIN-
CSÉPLŐKÉSZLETEK**

**BENZIN-
LOKOMOBIL**

ALLO ÉS FEKVO RENDEZEDŐ, TEL-
JES JOTÁLLÁSSAL, KEDVEZŐ FIZE-
TÉSI FELTÉTELEK, ÁRJELEGI IRGVEN

**BENZ MAGYAR AUTOMOBIL-
ÉS MOTORGYAR NÉSZV-TÁRS.**

SUDAPEST, KÖZPONT V. DÖRÖTTYA:
UTCA 9. TELEFON: 186-19 ÉS 23-24.